

DEN NORSKE KIRKE

Stiftsdager 2026 - Fagsamling kirkebygg

9. mars 2026

Kyrkjebygg m/kyrkjebyggsjef Arne Tveit og rådgjevar Jens Z. Meyer

Hva denne timen handler om

- Kort gjennomgang av temaer dere selv har spilt inn
- Praktiske eksempler fra vår egen hverdag
- Felles refleksjon og erfaringsdeling
- Et tema som er aktuelt for mange, men som ikke blir dekket på denne samlingen, er navnet minnelund. Men det er sikkert flere i denne salen som har erfaringer med dette.

Finansiering – med og uten kirkebevaringsfondet

- Hvordan sikre støtte fra kommunen?
 - Kommunens ansvar etter trossamfunnsloven §14:«Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger.»
- Hvordan jobber dere med finansiering når fondet ikke kan brukes?
- Erfaringer med fredede/listeførte kirker og midler fra Kirkebevaringsfondet?

Kyrkjebevaringsfondet og korleis vi som fattig kommune kan klare å hente ut midlar når kommunen ikkje kan stille med eigenkapital.

Audun Mundal, Gloppen

Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven)

§ 14. Finansiering av Den norske kirke og vilkår for tilskudd

Staten gir tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger

Gjennom kirkebevaringsfondet kan kommunen få minimum 50% dekning av kostnader de etter loven er forpliktet til å finansiere (60% for kommuner på ROBEK-listen). Stortinget har vært veldig klare på at kirkebevaringsprogrammet ikke skal komme som erstatning for tilskudd fra kommunene.

Jan Helge Halleraker hos Akasia har deltatt på møter med kommunen der han forklarer kommunens lov-ansvar og mulighetene en får gjennom kirkebevaringsprogrammet.

Forprosjektene (100% finansiert av fondet) skal:

- 1) Gi en fullstendig oversikt over tilstanden til kirken og behovene for rehabilitering
- 2) Gi et kostnadsbudsjett for rehabiliteringen
- 3) Sørge for at alle tillatelser blir innhentet (fra Riksantikvar, biskop, fylkeskommune etc.)
- 4) Forberede søknad om hovedprosjekt.

I Hovedprosjektet må kommunen delta med egenkapital.

Et forprosjekt gir dem mulighet til å vite hva som ligger av behov, slik at en får en god diskusjon om veien videre. De kan si nei til hovedprosjekt, selv om et forprosjekt er gjennomført.

Hovedprosjektet kan deles opp om en ønsker det for å spre kostnadene.

Kirkebevaringsfondet

Intensjonserklæring for Bergen kommune

Om intensjonserklæringen

Ved søknad om tilskudd til forprosjekt fra Kirkebevaringsfondet, kreves det en intensjonserklæring fra kommunen. Denne erklæringen skal bekrefte kommunens intensjon om å medfinansiere hovedprosjektet på kirken.

Den innebærer ingen umiddelbar økonomisk forpliktelse for kommunen, men fungerer som en bekreftelse på at kommunen er kjent med forprosjektet og har til hensikt å følge opp med eventuell videre medfinansiering.

Forpliktelse

1. Bergen kommune gir sin tilslutning til bevaringen av kirken, og at Bergen kirkelige fellesråd søker om midler til dette fra Kirkebevaringsfondet.
2. Bergen kommune har til hensikt å finansiere sin andel av bevaringsarbeidet, forutsatt at kirken mottar tilskudd til hovedprosjektet. En søknad om tilskudd til hovedprosjekt skal oversendes i samråd med Bergen kommune.
3. Bergen kommune har til hensikt å samarbeide med Bergen kirkelige fellesråd om bruk, tilgjengeliggjøring og fremtidig vedlikehold av kirkebygget etter at istandsettingsarbeidene er ferdigstilt.

Kommune	Bergen kommune
Fellesråd	Bergen kirkelige fellesråd
Kirke	Salhus
Navn	Torbjørn Torsvik
Stilling	Kommunaldirektør

Dato: 28.10.25

Signatur:

Må vi skilje betre ut kostnad med kyrkjebygga i rekneskapen slik at kommunen, som eigentleg finansierar desse, ser betre kva dette kostar? (eks erfaringsdeling med korleis vi konterer kostnadane til organistane. Vi konterer desse under kyrkjebygga i dag, men dei er ikkje relevante for vedlikehaldet)

Audun Mundal, Gloppen

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Radetiketter	Summer av Beløp
	-34 681 227,63
041 - Kirkelig administrasjon	2 649 208,59
042 - Kirker	19 954 980,06
043 - Gravplasser	9 758 514,02
044 - Annen kirkelig virksomhet	2 318 524,96
Totalsum	0,00

Radetiketter	Summer av Beløp
	-34 681 227,63
	-34 681 227,63
041 - Kirkelig administrasjon	2 649 208,59
12 - ADM Administrasjon	645 448,26
22 - ADM HR	251 600,37
32 - ADM Økonomi	659 464,54
42 - ADM Menighet	350 078,95
52 - Kirke	130 259,67
72 - ADM IKT	134 110,77
82 - ADM Kirkevergen	285 088,45
92 - ADM Råd og utvalg	193 157,58
042 - Kirker	19 954 980,06
10 - MEN Administrasjon	282 466,85
20 - MEN HR	63 778,08
30 - MEN Økonomi	369 933,75
40 - MEN Menighet	6 677 666,05
50 - Kirkebygg	12 021 506,93
52 - Kirke	122 147,45
70 - MEN IKT	354 173,95
80 - MEN Kirkevergen	63 307,00
043 - Gravplasser	9 758 514,02
60 - Gravplass	8 692 244,21
62 - Gravplassmyndigheten	1 066 269,81
044 - Annen kirkelig virksomhet	2 318 524,96
12 - ADM Administrasjon	13 580,90
40 - MEN Menighet	2 304 944,06
Totalsum	0,00

50 - Kirkebygg	12 021 506,93
800 - Kirke - diverse	776 835,28
801 - Domkirken	446 353,90
802 - Domkirken - avlastningsbygg	17 359,67
803 - Korskirken	606 276,13
805 - Johanneskirken	2 924 184,71
807 - Mariakirken	252 193,93
809 - St. Jakob kirke	77 705,53
811 - Nykirken	159 484,20
813 - Sandvikskirken	151 806,76
814 - Sandviken kirkekontor	8 847,65
815 - Eidsvåg kirke	138 856,03
817 - Biskopshavn kirke	770 091,54
819 - Åsane kirke	136 784,94
821 - Åsane gamle kirke	54 436,49
823 - Salhus kirke	794 284,21
824 - Salhus kirkekontor	34 189,97
827 - Arna kyrkje	107 194,35
829 - Arna kyrkjekontor	35 206,86
837 - Ytre Arna kyrkje	57 781,39
839 - Takvam kapell	15 280,96
841 - Birkeland kirke	299 727,24
842 - Øvsttun speiderbrakker	2 990,34
843 - Birkeland kirkekontor - Murhuset	34 138,19
844 - Sveitservillaen	32 325,48
845 - Fana kirke	747 476,40
847 - Fana menighetssenter	48 514,94
849 - Ytrebygda kirke	114 915,48
851 - Søreide kirke	529 056,83
853 - Skjold kirke	205 254,96
855 - Skjold - våningshuset	697,46
857 - Slettebakken kirke	250 974,11
859 - Storetveit kirke	169 680,55
861 - Storetveit kirkekontor	38 146,44
863 - Årstad kirke	97 206,78
865 - Årstad kirkekontor	42 939,66
866 - Landås kirke	113 615,87

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Drifts- og investeringskostnader per kirkebygg

Gode data til samtaler med kommunen og i fellesrådet

Årstad kirke		
Årstall	Beløp	
	Investering	Drift
2020	564 540	581 455
2021	50 851	613 052
2022	-	775 973
2023	44 075	828 372
2024	1 340 464	739 589
2025	90 316	987 689
Totalsum	2 090 247	4 526 130
Gjennomsnitt	348 374	754 355

Slettebakken kirke		
Årstall	Beløp	
	Investering	Drift
2020	497 460	855 605
2021	469 168	1 280 584
2022	2 842 853	1 459 697
2023	934 061	1 650 112
2024	272 831	1 345 470
2025	258 364	1 317 782
Totalsum	5 274 738	7 909 249
Gjennomsnitt	879 123	1 318 208

Driftskostnad per år i ulike kirker (gjennomsnitt 2020-2025)					
	Kostnad/år			Kostnad/år	
839 - Takvam kapell	111 524	0 %	811 - Nykirken	1 016 226	2 %
847 - Fana menighetssenter	547 569	1 %	877 - St. Markus kirke	1 016 273	2 %
821 - Åsane gamle kirke	566 691	1 %	809 - St. Jakob kirke	1 017 166	2 %
837 - Ytre Arna kyrkje	620 311	1 %	879 - Laksevåg kirke	1 021 583	2 %
883 - Loddefjord kirke	693 111	2 %	892 - Olsvik kirke	1 073 848	2 %
823 - Salhus kirke	717 666	2 %	817 - Biskopshavn kirke	1 081 275	2 %
803 - Korskirken	737 936	2 %	867 - Fridalen kirke	1 104 646	2 %
863 - Årstad kirke	754 355	2 %	805 - Johanneskirken	1 118 031	2 %
875 - Solheim kirke	780 528	2 %	887 - Nygård kirke	1 123 189	2 %
827 - Arna kyrkje	790 644	2 %	851 - Søreide kirke	1 149 844	3 %
859 - Storetveit kirke	828 321	2 %	801 - Domkirken	1 233 020	3 %
849 - Ytrebygda kirke	897 760	2 %	873 - Sælen kirke	1 271 002	3 %
807 - Mariakirken	924 489	2 %	871 - Fyllingsdalen kirke	1 295 865	3 %
813 - Sandvikskirken	935 671	2 %	857 - Slettebakken kirke	1 318 208	3 %
869 - Bønes kirke	936 458	2 %	853 - Skjold kirke	1 441 244	3 %
841 - Birkeland kirke	949 682	2 %	866 - Landås kirke	1 446 451	3 %
896 - Sædalen kirke *)	935 322	2 %	815 - Eidsvåg kirke	1 455 400	3 %
845 - Fana kirke	966 984	2 %	819 - Åsane kirke	1 672 508	4 %
Andre bygg vi eier/leier	5 417 179	12 %	Ikke ført på kostnadssted	4 222 525	9 %

Det er ein del utfordring for oss ute i distrikta knytt til freda og listeførte bygningar når vi skal få utført fagarbeid når Riksantikvaren krev kvalifisert personell, når slikt ikkje finnast i vår region. Kva gjer vi då..?

Audun Mundal, Gloppen

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

§ 4-4. *Krav til relevant kompetanse*

Prosjekterende, konsulenter, rådgivere og utførende firmaer skal oppgi formell kompetanse eller dokumentere tilsvarende realkompetanse. Det skal også oppgis referanseprosjekter med kontakthinformatjon.

Håndverkere skal ha fagskolepoeng eller studiepoeng innen praktisk bygningsvern eller kunne dokumentere tilsvarende realkompetanse, der det er relevant. **I tilfeller hvor denne kompetansen ikke er dokumentert, må prosjekterende og/eller utførende kunne fremlegge en plan for hvordan dette skal følges opp.**

Mulig løsning på utfordringen:

Snakk med et kompetansemiljø om de eksempelvis kan ha en byggeleder med kompetanse, som så kan lede og kontrollere de lokale håndverkerne

byggogbevar.no

- <https://byggogbevar.no/pusse-opp/huseier/artikler-viktig-aa-vite-for-huseier/slik-finner-du-en-god-haandverker/>

Der finn du lenker til:

- Norsk håndverksinstitutt
- Handverkslaget
- Bygningsvernssentre
- Håndverkerlista - Fortidsminneforeningen
- Bransjeforeninger
- Norske hjem - håndverkerlisten
- Lærebedrifter fra Tradisjonshåndverk - opplæringskontor og kompetansesenter

Varmepumper?

- Start med kartlegging energibehov og dagens tilstand.
- Start kartlegging av temperatur og humiditet no, slik at du får noko å samanlikna med
- Moglege bygningstiltak som kan redusere varmebehovet
- Alternativ: luft–luft, væske–luft eller væske–væske
- Styringssystem – kan åleine redusere energibruken vesentleg
- Snakk med bispedømmekontoret først. Om mogeleg, bruk teknisk konsulent. Deretter kan du snakka med fleire leverandørar, dei har ulik kompetanse og representerer ulike merke.
- Det finst ikkje standardløysingar – kvar kyrkje må vurderast for seg

Estetikk

- Utedel: Skjerma plassering av utedel. Skal ikkje henga på kyrkja. Sidebygg/pumpehus
- Alle endringar i kyrkja sine omgjevnader skal godkjennast av opptil fleire instansar – send saka til bispedømekontoret for vidareending
- Skjult kanalføring og tilpassa innkassing
- Val av innedel (golv/vegg) og ev. justering i møblering

Vurdering og dokumentasjon

Grunngjeving

- Kort vurdering av aktuelle alternativ og kvifor vald løysing er best

Dokumentasjon

- Energiberekningar (NS 3031)
- Innklimasimuleringar (temperatur og luftstraumar)
- Lønsemdsvurdering: investering, sparing, levetid

Erfaringer med energitiltak:

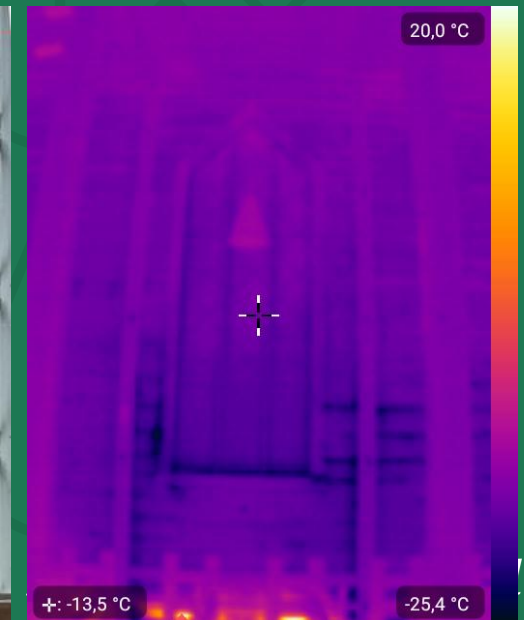
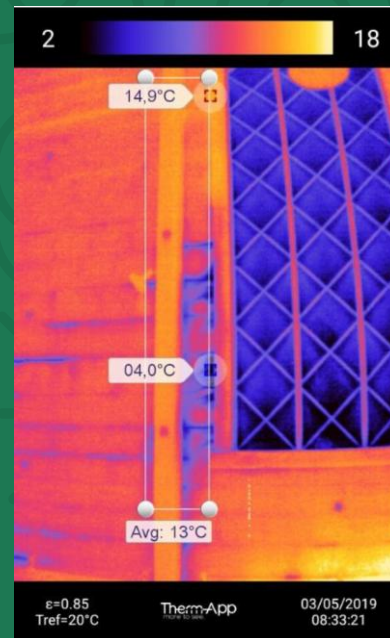
Landås kirke fikk bergvarme og vannbåren varme, luft-luft varmepumpe i kjelleren. I tillegg har de fått en daglig leder som passer godt på strømforbruket. Reduksjon forbruk: 83%

Fridalen kirke fikk luft-luft varmepumper: 50% reduksjon i strømforbruk

Biskopshavn kirke fikk luft-luft varmepumper, men bare 6,5% reduksjon i strømforbruk

Nygård kirke, luft-luft varmepumper, 42% reduksjon i strømforbruk

Os kyrkje:
Energiglass på
Innsiden av
kirkevinduene

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Korleis får vi til HMS-tiltak som kan sjå fine ut i publikumssoner. F.eks. sikre galleri mot at nokon ramlar frå galleri

Anne Flore, Stryn

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

HMS galleri – for lavt rekkverk

Loddefjord kirke

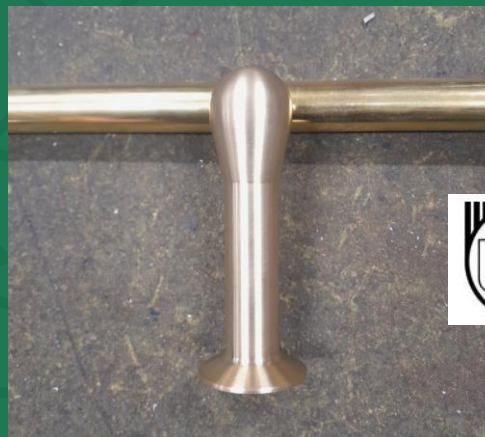

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

HMS galleri – for lavt rekkverk

Os kyrkje

Messing håndløper i hh til tilbud.

Målt opp lengde på håndløperen i i kirken,
konstruert og produsert 11 stolper.

Leverert med messingskruer med flatt skrujern spor.

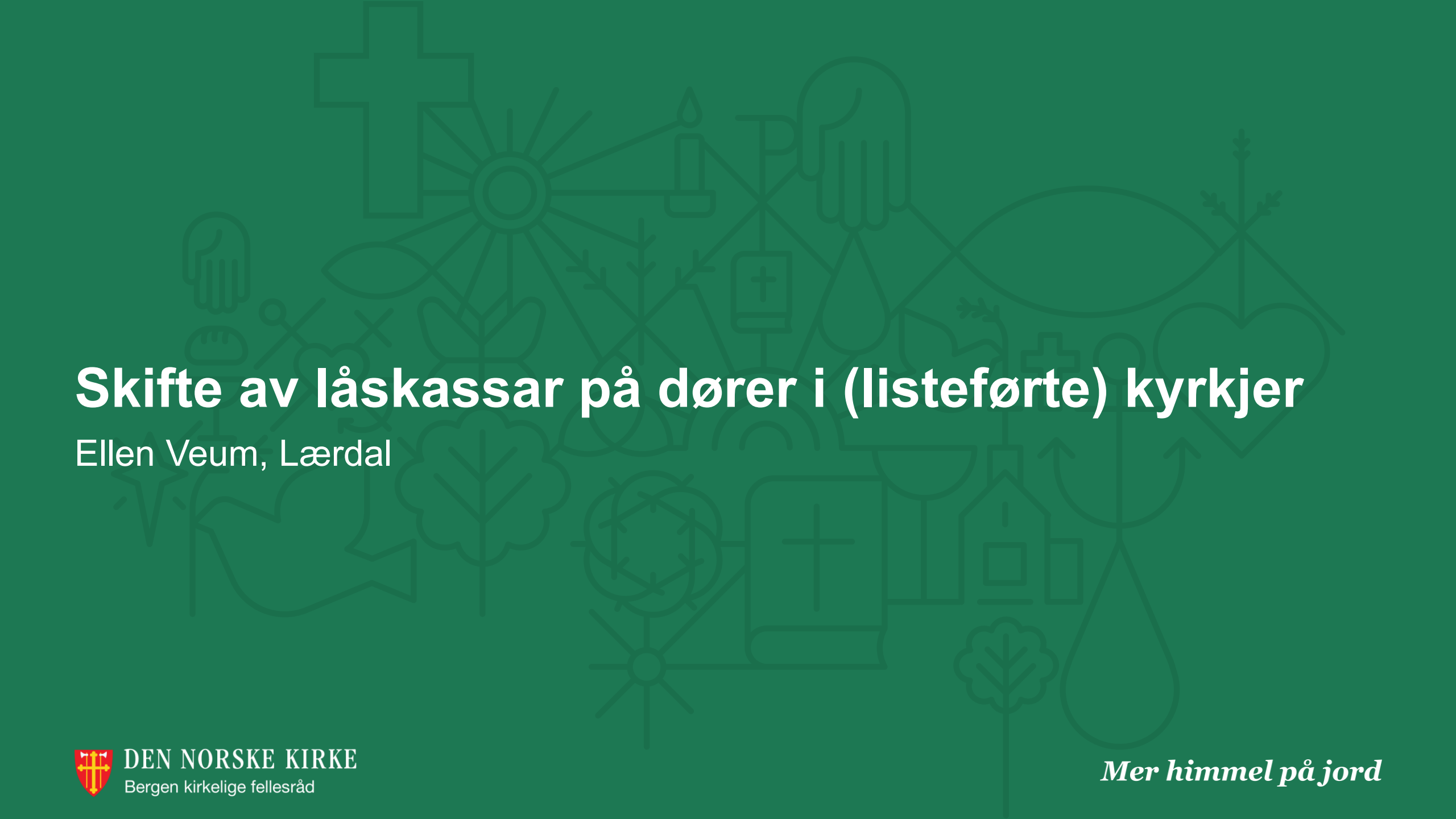
BELØP

41 250,00

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Skifte av låskassar på dører i (listeførte) kyrkjer

Ellen Veum, Lærdal

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

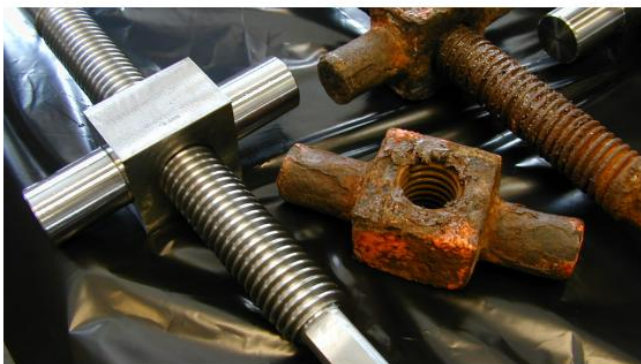
Mer himmel på jord

Låskasser m.m.

Se gamletrehus.no

Vedlikehold

Vi reparerer, vedlikeholder og lager nye deler etter skisser eller prøver.

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

VRIDERE FOR ALM. DØRE

	Messing	Messing fordiklet	Brønn
No. 48 Ibenholt Haandtag Faltorskildt No. 10 Nogelskildt - 10			2.00 *
No. 50 Faltorskildt No. 104 Nogelskildt - 104 Leveres ustemp			
No. 51 Ibenholt Haandtag Faltorskildt No. 119 Nogelskildt - 119			2.00
No. 52 Faltorskildt No. 52 Nogelskildt - 52			2.00
No. 55 Faltorskildt No. 119 Nogelskildt - 119			2.00
No. 56 Faltorskildt No. 120 Nogelskildt - 120			
No. 58 Faltorskildt No. 119 Nogelskildt - 119			
No. 60 Faltorskildt No. 119 Nogelskildt - 119			
No. 64 Faltorskildt No. 105 Nogelskildt No. 101			

behveding

Beslag til alle tider

Låsesmedmester Hveding AS
www.beh.no

Presentasjon av
Akasia

Alvør fellesråd?

Mer himmel på jord

Behov for liftbruk i forbindelse med vedlikehold; Mulig å sette opp sertifiseringskurs innen KA?

Annett Rosenberger, Utne

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Liftbruk til vedlikehold – krav til opplæring

Det er lovpålagt krav om dokumentert sikkerhetsopplæring (liftkurs) for alle som betjener personløftere i arbeid, i henhold til [Forskrift om utførelse av arbeid](#) § 10-2. Opplæringen må dekke både teori og praksis, være utstyrsspesifikk, og dokumenteres med kursbevis. Arbeidsgiver har ansvaret for at ansatte har nødvendig opplæring. Arbeidstilsynet +5

Viktige krav og detaljer:

- **Dokumentasjon:** Kurset skal dokumenteres og være tilgjengelig ved kontroll fra Arbeidstilsynet.
- **Teori og Praksis:** Opplæringen består av en teoretisk del og en praktisk prøve.
- **Utstyrsspesifikk:** Opplæringen skal tilpasses den typen lift som skal brukes (f.eks. tilhengerlift, selvgående bomlift, sakselift).
- **Alder:** Generelt krav om 18 år for å betjene lift på egen hånd, men lærlinger/elever kan delta under tilsyn.
- **Repetisjon:** Opplæringen må gjentas jevnlig for å sikre at kunnskapen er oppdatert.
- **Ansvar:** Manglende opplæring kan medføre bøter, stans i arbeidet eller personlig ansvar ved ulykker. Arbeidstilsynet +3

Liftekurs

Finnes nettbaserte kurs

Praktisk opplæring kommer i tillegg, men kan gjøres internt

enkeltliftekurs.no

Liftekurs på nett - med best ttgaranti

For å bruke lift (personløfter) krever norske myndigheter at arbeidstakeren har fått dokumentert opplæring.

Ifølge "Forskrift om utførelse av arbeid"   10-2 er det arbeidsgivers ansvar å sørge for at de ansatte har fått nødvendig og sikkerhetsmessig forsvarlig opplæring i bruk av utstyret."

V rt **nettbaserte liftekurs** oppfyller alle kravene til teoretisk opplæring, og vi har best ttgaranti, som vil si at du har tilgang til kurset helt til du har bestått.

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

INSTANT

Finn et kurs

Webinarer

Gjennomføring

Nyheter

Praktisk opplæring

Support

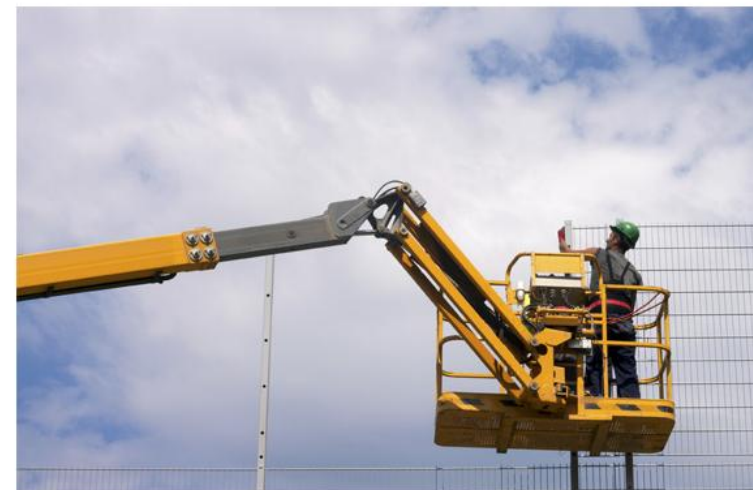
Kontakt oss

Hjem » Kurs » Liftekurs

Liftekurs

V rt nettbaserte liftekurs gir dokumentert opplæring i henhold til arbeidsmiljøloven, forskrift om utførelse av arbeid og maskinforskriften. Kurset gir en grundig teoretisk innføring i sikker bruk av lift (personløfter) og dekker alle de tre klasseinndelingene av lifter (A, B og C). Arbeidsgiver er ansvarlig for at arbeidstakeren har fått den nødvendige opplæringen og kan dokumentere dette. Liftekurset dekker de forskriftmessige kravene til opplæring.

Pris: 1990 NOK ⌚ Kursets lengde: **3 timer**

Hjem

Kjøp kurs

Logg inn

Artikler

Info

BEST TTGARANTI

Liftekurs

kr 890,-

KJØP

Varighet ca 1-2 timer

ens oppbygning og hva som kreves for sikker bruk. Hensikten med liftekurset er å gi personer som skal arbeide med lift kontroll. Kurset dekker alle klasseinndelingene, samt gir deg en grundig innføring i forskjellene mellom de ulike lifttypene. er lift har fått dokumentert opplæring. Kompetansebevis utstedes etter gjennomført teoretisk og praktisk opplæring.

indeling A-B-C / Betjening / Bruksområder / Sikkerhet / Uhell og ulykker / Sakkyndig og daglig kontroll

Kurset er tilgjengelig på norsk, engelsk, polsk, litauisk, estisk og rumensk.

Praktisk opplæring

Arbeidsgiver må dokumentere praktisk opplæring (dokumenter for utfylling gis i kurset). Praktisk opplæring kan gjøres bedriftsinternt/eksternt med kompetent person (en som har kompetansebevis i tilsvarende kurs fra tidligere). Vi gjennomfører også praktisk opplæring - se praksis kalender for datoer.

Anbodsreglar – rutiner og hjelp til gode innkjøpsprosessar. Kven kan vi spørje om hjelp?

Sissel Vartdal, Sunnfjord

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Innkjøp / anbud – det enkle svaret fra KA

Kirkebygget

[Intro til kirkebyggforvaltning](#)

Kirkebevaringsfondet

Kirkekontrollen 2025

Ordna eiendom

Endringer på kirkebygg

Istandsetting av
middelalderkirker i stein

Kirkeinventar

Energi og Enøk

Eiendomsforhold

Offentlige anskaffelser

Verktøy for tilstandsanalyse

Orgel

Kirkebygg og identitet

Karttjenester

Nettverk for kirkebyggforvaltere

Riksantikvarens tilskudd til
konservering av kirkekunst

Offentlige anskaffelser

Kirkelige fellesråd, menighetsråd og rettssubjektet Den norske kirke må forholde seg til regelverket for offentlige anskaffelser. Reglene om offentlige anskaffelser trer inn ved alle innkjøp med en verdi på over 100.000,- eks.mva.

Reglene er med på å sikre konkurransen i samfunnet, og gi oppdragsgiver en best mulig vare til best mulig pris. Reglene gir også en samfunnsøkonomisk god ringvirkning ved at alle aktører sikres mulighet til å delta i konkurranser.

I tillegg bidrar reglene om gjennomsiktede prosesser og ikke-diskriminerende anskaffelser til et godt omdømme for kirken, ved at man slipper eventuelle mistanker om korrupsjon eller annen uryddighet i forbindelse med innkjøp. Ved å forholde seg til regelverket for offentlige anskaffelser, så vil også oppdragsgiver i mye større grad gå fri fra klager og rettssaker i forbindelse med innkjøp.

KA har utarbeidet en **veileder i regelverket om offentlige anskaffelser** (ikke oppdatert med endringer som trådte i kraft 1.1.2024) til bruk for fellesråd, menighetsråd og rettssubjektet Den norske kirke som man kan benytte seg av i anskaffelsesprosessen. Det er også utarbeidet en enkel oversikt over de **viktigste trinnene i en anskaffelse**, samt oversikt over **terskelverdier**.

Marit Omland Nordbotten
spesialrådgiver/advokat

Kontakt e-post: marit.nordbotten@ka.no
Mobiltelefon: +47 958 64 962
Eiendomsrett, offentlige anskaffelser

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Innkjøp / anbud – et «utfyllende» svar

Dette er vanskelig – for oss alle!

- I Bergen har vi en stund brukt kommunens avtale på innkjøpskonsulenter (ulik erfaring med kvalitet)
- Nå har Akasia ansatt innkjøper – det går an å leie innkjøpshjelp hos dem.

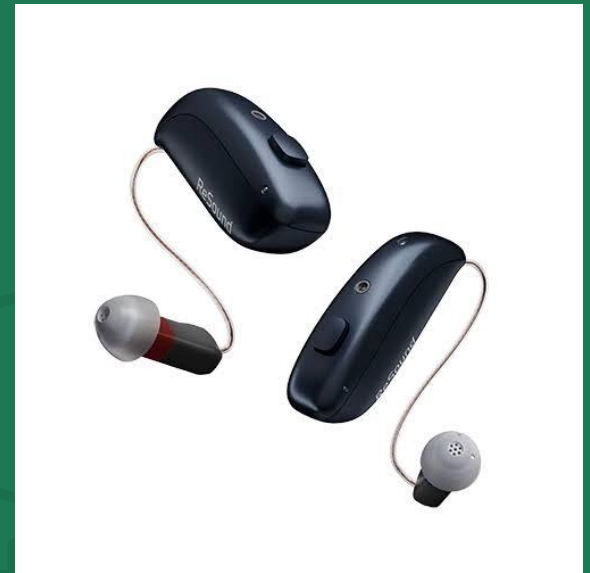

Ca 50% av
høreapparatene har
ikke teleslyngemottaker

Mange av brukerne
som har teleslynge, er
ikke i stand til å bruke
den.

Auracast
(«digital teleslynge»)
er den nye
standarden

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Hvordan sette opp og gjennomføre brannøvelser

Annett Rosenberger, Utne

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Brannøvelser

<https://www.ka.no/sikring-beredskap/brannsikring>

Kontaktperson: Ingrid Staurheim

Tips frå Agder bispedøme:

Nina Kjølsten Jernæs (tidligere i NIKU) jobbet i samarbeid/parallelt med KA om et opplegg for **restverdi-redning**.

Det ble da gjennomført brannøvelser to steder med påfølgende fagdag.

Poenget her var samarbeid med lokalt brannvesen om hvor de kunne ha oppbevart skjematisk informasjon om hvilke gjenstander som var prioritert å redde ut og hvordan de var festet.

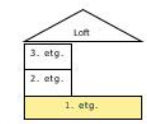
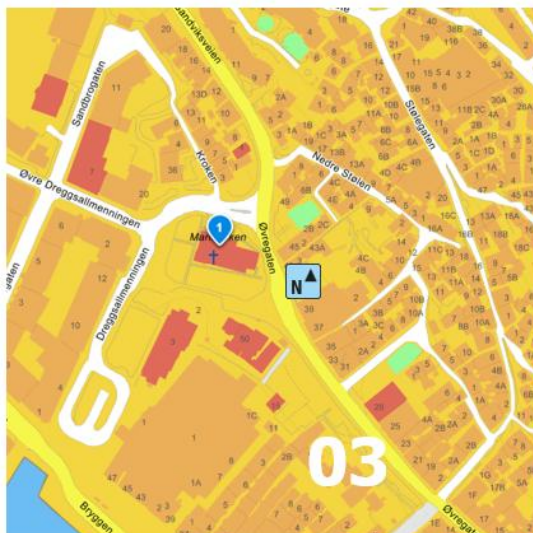
Verdibergingsplan – krav for å få støtte fra KNIF (?)

VERDIBERGING

Plan for brannvesenets innsats for **restverdiredning**

Mariakirken
Dreggsalmenningen 15

Revidert: 13.05.2024

Innhold

Kontaktinfo
Hjelpemidler
Symboler

Prioritering
hele objektet

1. etasje

Prestefamilie

160 cm

160 cm

Verktøy:

- Trappestøy 5,5m
- Sjakkell
- Tau m/karabinkrok

Demontering:

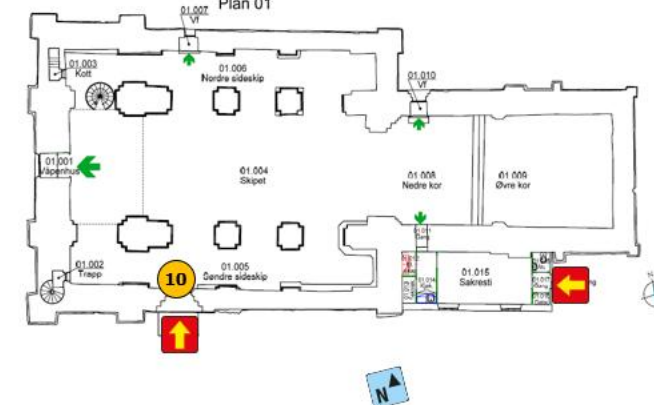
Instruks:

- Fest sjakkell i takfeste for lysekrone
- Hekt tau med karabinkrok i wire bak bilde

Bergingskort
10

1. etasje

Mariakirken
Plan 01

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Kor ofte og korleis skal ein vaske kyrkjer?

Ellen Veum, Lærdal

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Husvask av kyrkja

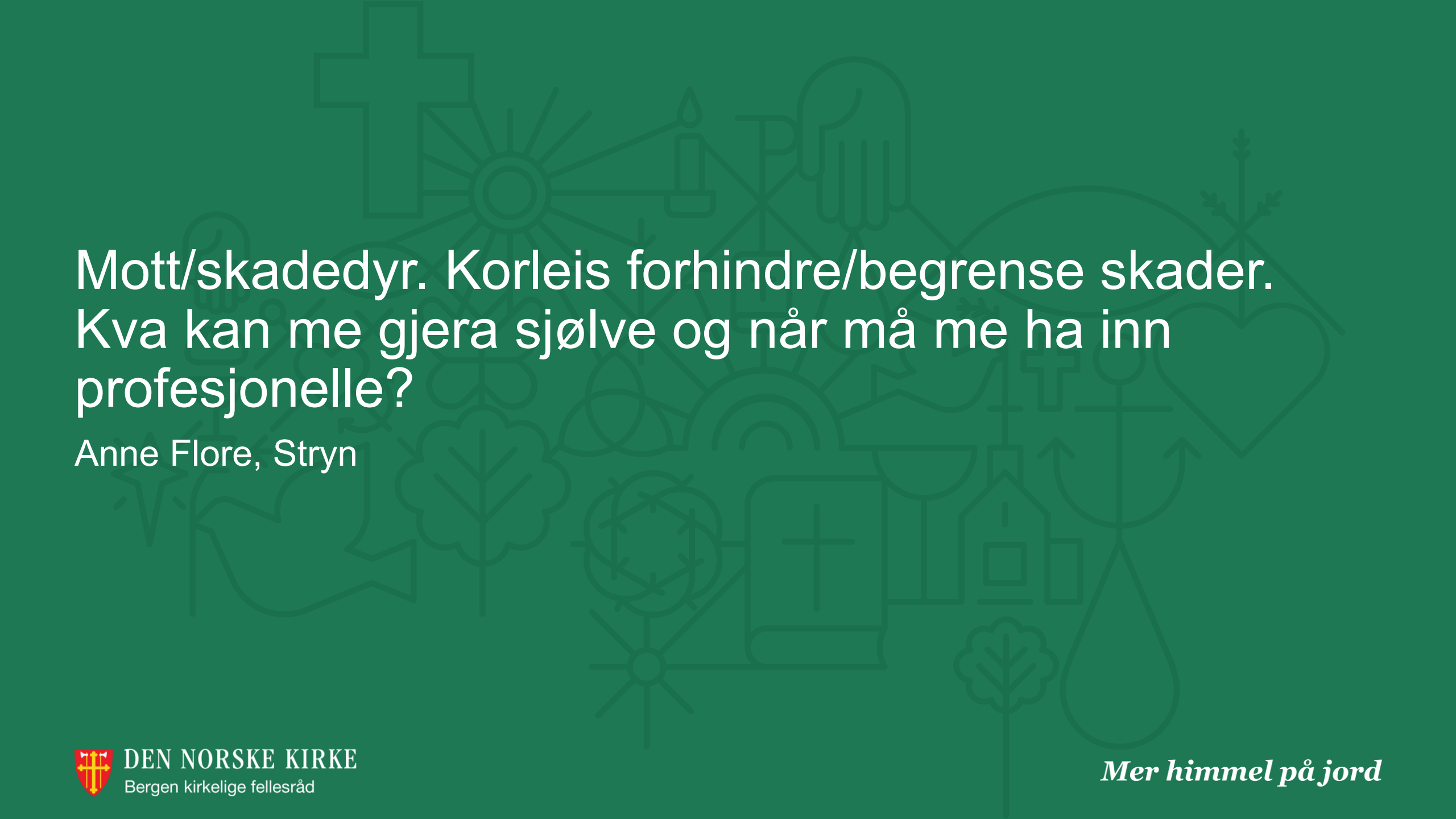
byggogbevar.no

<https://byggogbevar.no/pusse-opp/maling/artikler/huset-klart-til-vaarvask-og-maling/>

Tips fra Agder bispedøme

Vask er trolig mye mer viktig enn mange forstår. En av de som fremstod som god på tradisjonsmaling i en jobb vi har hatt nylig mente også at det ofte dreier seg om smuss mer enn svartsopp. Særlig det som ligger løst utenpå.

Noen driver med vask fra Droner. Vi har ikke prøvde dette ut noe sted så vidt jeg vet, men høres interessant ut dersom det fungerer fordi det tar bort kostnadene ved rigging av stillas.

Mott/skadedyr. Korleis forhindre/begrense skader.
Kva kan me gjera sjølve og når må me ha inn
profesjonelle?

Anne Flore, Stryn

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

Felles erfaringsdeling

Pelsmøll

Treborende insekter

Muggsopp

Sølvkre og skjeggkre

Husmus og brunrotter

IPM KURSHEFTE

Introduksjon til IPM	2
IPM tiltaksskjema	3
Unngå skadedyr	4
Blokker tilgangen for skadedyr	5
Oppdage skadedyr, inspeksjon og identifisering	6
Oversikt over insekter som finnes på museer	8
Livssyklus og levevis, insekter	14
Oversikt over gnagere og fugler som finnes på museer	20
Mikrobiologisk angrep fra muggsopp, alger og bakterier	22
Reager, rengjøring og behandling	24
Revidere og forbedre	28
IPM anbefalt litteratur	28

 Bevaringstenestene
MUSEUMSSENTERET i Hordaland

→ Kurshefte for IFM (Integrert skadedyrkontroll i museer)

Send e-post til ae434@kirken.no, så får du den tilsendt!

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Nyttig nettside om søknadsprosessen

<https://www.kyrkja.no/bjorgvin>

- Menypunkt: Tema
 - Tema: [Kyrkjebygg og kyrkja sine omgjevnadar](#)
 - Tema: [Kyrjekunst og interiør/inventar og utstyr](#)

Aktuell konferanse i Stavanger 5. - 6. mai

KONFERANSE

Arven som åpner rom – konferanse om formidling av kirkelig kulturarv

Arkeologisk museum, Peder Klows gate 30A, 4010 Stavanger

[Les meir om konferansen og finn påmelding her](#)

